

Beslutningsforslag nr. B 126. Fremsat den 17. februar 2004 af Naser Khader (RV), Marianne Jelved (RV), Martin Lidegaard (RV) og Morten Helveg Petersen (RV)

Forslag til folketingsbeslutning

om en handlingsplan for flere røgfri miljøer

Folketinget opfordrer regeringen til i dette folketingsår at fremlægge en handlingsplan for flere røgfri miljøer pr. 1. januar 2005 ud fra følgende retningslinjer:

Det skal sikres,

- at børn og unge kan færdes og opholde sig i offentlige lokaler og opholdssteder uden at blive udsat for passiv rygning, dvs. i børnehaver, skoler, skolefritidsordninger, dag- og døgninstitutioner, private dagplejer, ungdomsskoler og -klubber, selvejende undervisningsinstitutioner, idrætshaller og andre idrætsanlæg inkl. omklædningsrum og opholdssteder,
- at patienter, personale og besøgende kan opholde sig på hospitaler uden at blive udsat for passiv rygning,
- at passagerer og personale kan benytte kollektive transportmidler, dvs. tog, metro, busser og færger, uden at blive udsat for passiv rygning,
- at man kan opholde sig på indendørs ventesteder for offentlige transportmidler uden at blive udsat for passiv rygning, dvs. på banegårde, i lufthavn, på metrostationer, i havneterminaler og på rutebilstationer,
- at studerende og personale kan opholde sig og færdes på videregående uddannelsesinstitutioner uden at blive udsat for passiv rygning, dvs. i undervisningslokaler, på opholdssteder, på spisesteder og i cafeer m.v.,
- at forbrugere og personale kan opholde sig og færdes i indkøbscentre, butikker, banker og posthus m.v. uden at blive udsat for passiv rygning,
- at besøgende og personale kan opholde sig i lokaler, hvor der tilbydes underholdning og kunst, uden at blive udsat for passiv rygning, dvs. biografteatre, koncertsale, museer, ud-

stillingslokaler og radio- og tv-studier samt dertil hørende lobbyer og forrum,

- at borgere og personale kan opholde sig og færdes i offentlige kontorer uden at blive udsat for passiv rygning, dvs. i statsligt, amtsligt og kommunalt ejede rum, hvor borgerne indfinder sig for at yde til eller modtage ydelser fra det offentlige, f.eks. familie- og arbejdsmarkedsforvaltningskontorer,
- at arbejdstagere kan opholde sig og færdes på deres arbejdsplads uden at blive udsat for passiv rygning – dette skal gælde alle arbejdspladser, såvel offentlige som private, og arbejdsgiveren har ansvaret for, at alle ansatte nyder denne rettighed,
- at gæster kan besøge en offentlig restaurant eller et offentligt spisested, der serverer egentlige måltider, uden at blive udsat for passiv rygning.

Handlingsplanen skal indeholde en konkret plan for, hvordan målet nås på de enkelte områder inden for den angivne tidsramme. Regeringen bør i udarbejdelsen af handlingsplanen inddrage de relevante interessenter, dvs. Kræftens Bekæmpelse, arbejdstager- og brancheorganisationer etc., og kan med fordel inddrage erfaringer fra andre lande, der har gennemført tilsvarende initiativer.

Herudover skal handlingsplanen indeholde forslag til tilbud, der giver borgerne mulighed for effektiv og hurtig rygeafvænning. Det skal sikres – eventuelt i form af sygesikringstilskud eller medicintilskud – at udgifterne til rygeafvænningstilbud ikke afskrækker rygere fra at forsøge at holde op sammenlignet med udgifterne til at ryge. Rygeafvænningstilbuddene skal bl.a. være rettet mod unge mennesker og forholde sig til deres situation og motiver til at ryge.

Endvidere bør det pålægges sygehusene at tilbyde særlige patientgrupper rygeafvænning, f.eks.

patienter med lungekræft, hjertesygdomme eller KOL (kronisk obstruktiv lungesygdom).

Bemærkninger til forslaget

Det er en privat sag, om man vil ryge, men det er en social sag, hvor man ryger. Det Radikale Venstre finder, at det bør være enhver borgers ret at kunne færdes i det offentlige rum uden at blive udsat for passiv rygning. Dette beslutningsforslag skal medvirke til at skabe rammer, der giver borgerne denne ret.

De alvorlige skadevirkninger af rygning har længe været kendt. Det er godtgjort, at tobaksrygning er den største fjende mod den danske folkesundhed (se bl.a. regeringens folkesundhedsprogram »*Sund hele Livet – de nationale mål og strategier for folkesundheden 2002-2010*«). Man anslår, at 12.000-13.000 danskere om året dør som følge af tobaksrygning. Livstidsrygere lever i gennemsnit 7-9 år kortere end aldrigrygere. Derudover er livstidsrygere alvorligt påvirket af sygdom i 13 år, mens det for ikkerygere er 8 år i gennemsnit.

I regeringens sundhedsprogram »*Sund hele livet*« anføres, at et af de overordnede sundhedspolitiske mål er, at røgfri miljøer skal udbredes. Vigtigheden af at give befolkningen mulighed for at fravælge røgen og skabe rammer for, at færre udsættes for passiv rygning, er understreget. Regeringen foreslår, at strategien for at nå dette mål skal være regler og aftaler om røgfri miljøer. Hensyn til risikogrupper, herunder børn og astmatikere, bør veje tungt. Flere røgfri miljøer er direkte til gavn for dem, der derved undgår at blive udsat for passiv rygning, men derudover viser erfaringerne, at røgfri miljøer også nedsætter rygerens forbrug.

Regeringen har udnævnt forebyggelig kræftsygdom som en af de otte folkesygdomme, man ønsker at bekæmpe på grund af store menneskelige og samfundsøkonomiske omkostninger. Regeringen anfører, at i sammenligning med andre indsatser vil en indsats imod rygning have langt den største effekt. Passiv rygning udpeges også som en af de væsentligste årsager til en anden af de otte folkesygdomme, nemlig overfølsomhedssygdom (astma og allergiske sygdomme).

Det er forslagsstillernes opfattelse, at når det er godtgjort fra videnskabeligt hold, at mange af de store folkesygdomme kan forebygges ved rygeophør, bør der fra politisk hold tages initiativer, som kan støtte rygeophør og reducere passiv rygning.

På trods af målsætningerne om at reducere omfanget af skader på grund af rygning er afdgifterne nedsat og dermed priserne på cigaretter. Al erfaring viser, at dette vil øge forbruget, ikke mindst hos unge. Skatteministeriet har beregnet, at der på baggrund af afgifts-nedsættelserne vil ske en 17-procents-stigning i forbruget. Det er derfor forslagsstillernes opfattelse, at andre foranstaltninger, som kan nedsætte tobaksforbruget i befolkningen, bør iværksættes. Sammenlignet med lovgivningen i de øvrige nordiske lande er den danske lovgivning vedrørende passiv rygning den mindst restriktive. Dette beslutningsforslag vil derfor blot gennemføre lovgivning i Danmark, som er velkendt i de øvrige nordiske lande.

Ændring af rygevaner handler i høj grad om at bearbejde holdninger. Beslutningsforslaget vil på mange områder støtte en udvikling, som et flertal af danske borgere giver udtryk for at de gerne vil have. Rundspørgen viser således, at 83 pct. af alle danskere går ind for røgfri zoner på restauranter, mens op mod 40 pct. går ind for totalt forbud (Politiken 6/5 2003). Dette skal sammenlignes med, at kun 30 pct. af den voksne befolkning er daglige rygere. Påstande om, at udvidelsen af røgfri zoner skulle være udansk eller ude af trit med befolkningens ønsker, kan således ikke bekræftes.

Det Radikale Venstre lægger stor vægt på, at tiltagene indføres således, at alle involverede parter får mulighed for at indrette sig og forberede sig på forandringen, samt at der ydes den nødvendige støtte både i form af generelle retningslinjer m.v. til institutioner, hospitaler m.v. og i form af konkrete tilbud til de enkelte rygere om effektiv afvæning.

F. t. beslutn. om en handlingsplan for flere røgfri miljøer

Skriftlig fremsættelse

Naser Khader (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en handlingsplan for flere røgfri miljøer.
(Beslutningsforslag nr. B 126).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.